

samen

Zwolle

Beleid
vrijwilligersondersteuning
Augustus 2023

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
2 Trends & ontwikkelingen	6
3 Het maatschappelijk vraagstuk	8
4 De vrijwilliger staat centraal	9
Vrijwilligersondersteuning	9
Vrijwilligerswerkbeleid	9
5 Naar een toekomstbestendig vrijwilligersbestand	10
Doelen en kader	10
Streven	10
6 Financiën	13
7 Datamonitoring	14
8 Totstandkoming	15

Voorwoord

Vrijwilligers maken Zwolle tot de fijne stad die het voor zoveel mensen is. Ik hoor het telkens weer als mensen van buiten naar Zwolle komen. En ik ervaar het aan den lijve. Tijdens corona, toen we waar mogelijk bijsprongen om elkaar te helpen. Op de sportvelden. In het onderwijs en in het jeugdwerk. In het diaconaal en pastoraal werk, vanuit de kerken.

De waarde van vrijwilligers is voor mij niet in geld uit te drukken. Soms zeggen we dat vrijwilligers op een ander terrein geld besparen. Ik zeg liever dat vrijwilligers waarde toevoegen. Voor anderen, maar ook voor zichzelf. We weten allemaal dat iets cadeau geven eigenlijk fijner voelt dan een cadeau krijgen. Je eigen problemen blijken meestal futiel als je een ander, die het niet makkelijk heeft, even bijspringt.

Vrijwilligers vormen het cement in de samenleving. De meeste mensen hebben liever een hand op de schouder van iemand uit de omgeving dan van professionele hulpverleners – al blijven die voor moeilijke kwesties natuurlijk onmisbaar. Maar van een naaste krijg je de belangenloze liefde er als bonus bij. Samen-leven krijgt vorm en inhoud in het vrijwilligerswerk.

Zwolle is er goed in. We zijn de éérste grote stad in Nederland in percentage vrijwilligers. En trouwens ook in brede welvaart, in onderling vertrouwen en in gastvrijheid. Er zit iets in onze genen dat maakt dat we elkaar makkelijk vinden. En dat is misschien wel de allerbelangrijkste unieke kwaliteit van onze stad.

Daarom gaan we de vrijwilligers op alle mogelijke manieren ondersteunen, ontzorgen, respecteren en waarderen. Zodat ze zich volledig kunnen richten op datgene waar ze goed in zijn, en zoveel voldoening in ondervinden: elkaar helpen.

Michiel van Willigen
Wethouder Bestaanszekerheid en Kansengelijkheid

1 Inleiding

Van oorsprong zijn er in Zwolle vele inwoners die zich vrijwillig inzetten voor een ander. Uit het Buurt voor Buurt onderzoek uit 2022 blijkt dat 61% van de Zwollenaren als vrijwilliger actief is geweest. Ook de verschillende lockdowns en een mogelijke angst voor corona bracht daar in eerste instantie geen verandering in. Zo zag het samenwerkingsverband SamenZwolle in 2020 een recordaantal meldingen van Zwollenaren die iets voor een ander wilden betekenen. De betrokkenheid van Zwollenaren is een van de redenen dat het vertrouwen in de medemens in Zwolle hoger ligt dan met vergelijkbare grote steden¹. Tegelijkertijd is die 61% het laagste percentage sinds het eerste Buurt voor Buurt onderzoek in 2012 (zie figuur 1).

Vrijwilligers zetten zich vrijwillig in met liefde als grondmotief. Ze doen dit om medebewoners, vaak onbekende, of hun omgeving te ondersteunen. Of er voor te zorgen dat de vereniging of organisatie waar ze lid van zijn blijven bestaan. Andere vrijwilligers krijgen energie van een bepaald thema. Weer andere willen de wereld gewoon een beetje mooier maken.

Doordat vrijwilliger zich vrijwillig inzetten voor een ander, zijn er drie niveaus van waarde te onderscheiden²:

1. De ontvanger
2. De vrijwilliger
3. De samenleving.

De creatie van waarde voor een ontvanger van vrijwillige inzet spreekt voor zich. Een eenzame inwoner heeft via een maatjestrageet iemand om mee te praten. Een sport vereniging kan blijven bestaan doordat vrijwilligers trainingen verzorgen. Er zijn vele manieren waarop vrijwilligers waarde creëren voor de ontvanger.

De vrijwilliger zelf heeft ook baat bij de inzet. Zo heeft het een positieve invloed op de (mentale) gezondheid. Vrijwilligerswerk geeft structuur en is het een vorm van zinvolle daginvulling. Ook ontwikkelt de vrijwilliger nieuwe vaardigheden, waar ze hun hele leven profijt van kunnen hebben.

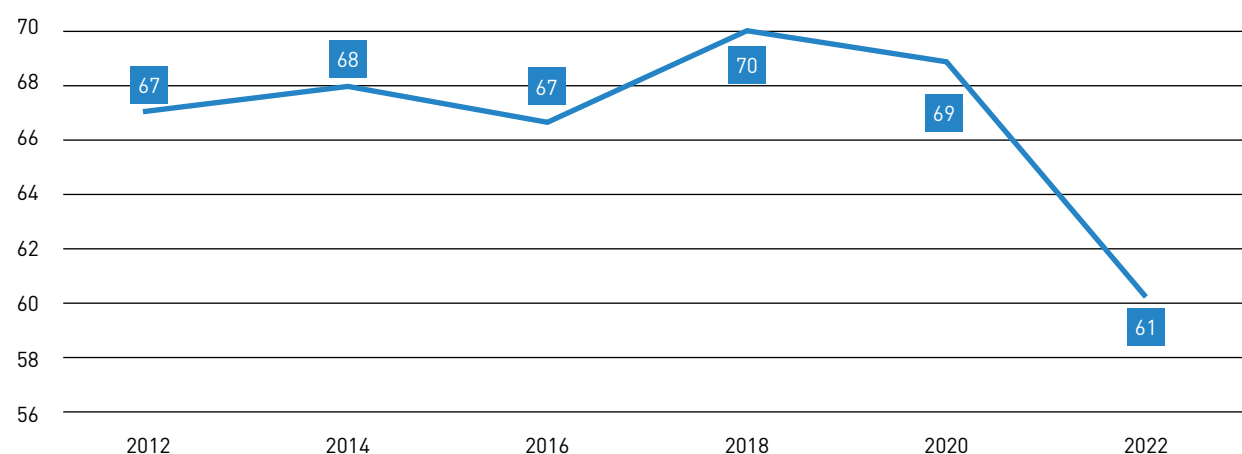
De waarde die vrijwilligers creëren voor de samenleving is meer dan de som der delen. Wanneer je je vrijwillig inzet voor een ander beïnvloed je op positieve wijze het vertrouwen in de medemens. Het vormt de basis van onze samenleving. Het vormt maatschappelijke

verbinding. Daarom zijn vrijwilligers het "cement van de samenleving"³.

Vrijwilligerswerk vertegenwoordigt ook financiële waarde voor de samenleving. Volgens Movisie bespaart Nederland ongeveer 6 miljard euro per jaar door vrijwilligerswerk⁴. Een goede ondersteuning van vrijwilligers is fundamenteel voor de bewegingen die de gemeente Zwolle wil maken. Het draagt bij aan een toekomstbestendige vrijwillige inzet door deze op deze inzet op lange termijn te waarborgen. Dit is een voorwaarde voor het voortbestaan van het vrijwilligerswerk in Zwolle, want zonder vrijwilligers geen vrijwilligerswerk.

De gemeenschap bespaart kosten wanneer inwoners zich meer vrijwillig inzetten. Deze besparing kan worden ingezet om vrijwilligers te erkennen, waarderen en ondersteunen.

Figuur 1. Buurt Voor Buurt Onderzoek
Percentage van de Zwollenaren dat in de afgelopen twaalf maanden als vrijwilliger actief is geweest bij één of meerdere verenigingen of organisaties.

¹ Centraal Bureau voor de Statistiek. (2018, Mei). Vertrouwen op de kaart.

² Verwonderzoek (2022, Juni). "Wat is vrijwilligerswerk waard?"

³ Auke Witkamp en Gregor Walz, "Het grondmotief is liefde. Gemeentelijk vrijwilligerswerkbeleid in Nederland." (Verwonderzoek, november 2021)

⁴ Movisie (2017, 18 April) "De waarde van vrijwillige inzet".

2 Trends & ontwikkelingen

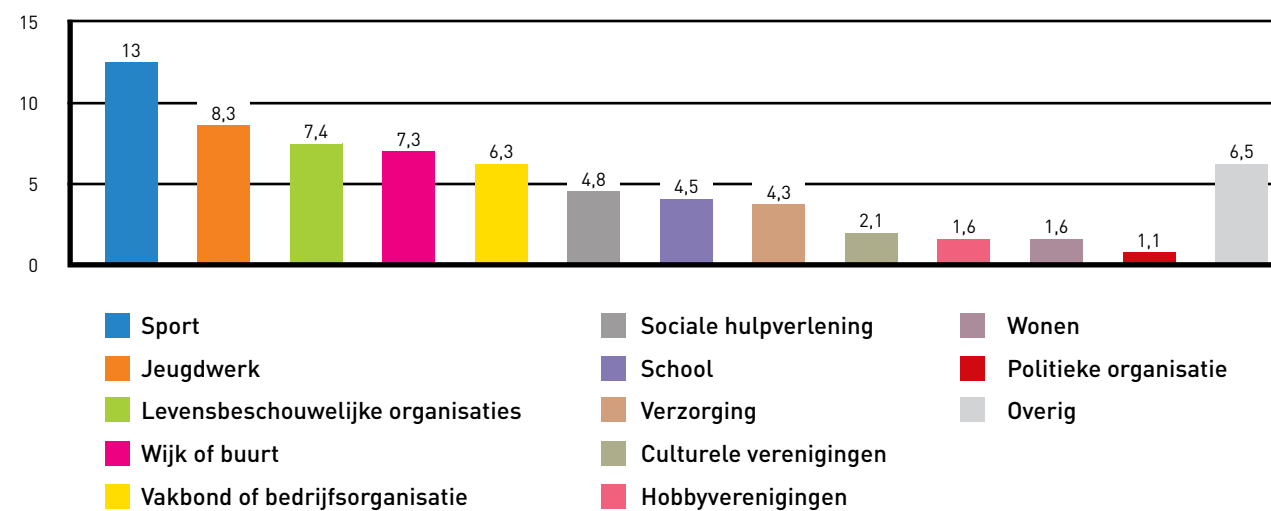
Vrijwilligers zijn in vrijwel alle sectoren aanwezig. Vrijwilligers kun je vinden bij scholen, sport-, cultuur-, en hobbyverenigingen, arbeids-, politieke-, en levensbeschouwelijke organisaties, bij jeugdwerk, in kerken, in de buurt, in de hulpverlening en in de zorg. Vandaar ook dat het logisch is om beleid voor vrijwilligersondersteuning breed te formuleren. Het gaat verder dan het sociaal domein. Figuur 2 laat de spreiding van vrijwilligers van 15 jaar en ouder in Nederland per sector zien.

Er zijn verschillende bewegingen in de samenleving die de druk op vrijwilligers verhogen. Een aantal daarvan spelen op de korte termijn, zoals de arbeidskrapte.

Andere zijn blijvend zoals de groei van de stad, of spelen op de lange termijn zoals de vergrijzing. Een toenemende tijdsconcurrentie en een hogere pensioenleeftijd spelen ook een rol. Dit komt onder meer door de vergrijzing en de groei van de stad. De afbouw van professionele inzet in de zorg speelt een rol.

Ook wereldwijde ontwikkelingen hebben effect op de vraag naar vrijwilligers. Bijvoorbeeld bij de opvang van vluchtelingen en statushouders. Ook stijgende levenskosten kunnen invloed hebben. Bijvoorbeeld wanneer er meer mensen gebruiken maken van de voedselbank. Eind 2022 was dat 30% meer dan in het begin van dat jaar⁵.

Figuur 2. Percentage van bevolking vrijwillig actief bij soort organisatie. Bron: CBS, Vrijwilligerswerk 2020

⁵ Naïm Derbali, NRC. 16 december 2022. "Steeds meer Nederlanders kloppen aan bij de Voedselbank".

Deze lokale en wereldwijde ontwikkelingen werken ook door in Zwolle. De resulterende bewegingen en opgaven zijn talrijk. De gemeente Zwolle zet in op de ontwikkeling van de brede welvaart. Dat betekent inzet op gezondheid, milieu, onderwijs, leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en veiligheid. We zien dit terug in de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Ook de verschuiving van formele naar informele zorg is een beweging die steeds belangrijker wordt. En in de opgaven opvang vluchtelingen, wonen & zorg, jeugd en bestaanszekerheid spelen vrijwilligers een belangrijke rol.

Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen die het aanbod van vrijwillige inzet in de weg zitten. Het is steeds lastiger om vrijwilligers te vinden die in een bestuur of als coördinator actief willen zijn. Ook de manier waarop vrijwilligers hun inzet plegen is aan verandering onderhevig. Vroeger was het normaal om op vaste dag(en) wat te doen. Nu is er een groeiende groep vrijwilliger die meer flexibiliteit eist. Zij wensen zich niet langdurig te verbinden. Dat kan gevolgen hebben voor de manier waarop organisaties te werk gaan. Ook is er een sprake van professionalisering van vrijwilligerswerk. Dat resulteert bijvoorbeeld in een landelijke petitie die waarschuwt voor overregulering van de vrijwilligerssector.

Naast een groeiende vraag en de genoemde drempels voor aanbod zijn er ook kansrijke trends en ontwikkelingen. De hogere levensverwachting en een betere kwaliteit van leven zorgen voor een grotere groep potentiële vrijwilligers. Ook is de ervaring van de organisaties dat steeds meer mensen op zoek zijn naar zingeving.

Van oudsher gaat het goed met het aantal vrijwilligers in Zwolle. De ambitie is om dit ook in de toekomst zo te houden en zo de vraag naar en het aanbod van vrijwillige inzet in balans te houden. Het aantal (potentiële) vrijwilliger stijgt namelijk niet vanzelfsprekend mee met de vraag. Daar is warme aandacht voor nodig. Daarom is dit het juiste moment om het beleid voor het ondersteunen van vrijwilligers in Zwolle opnieuw vorm te geven.

Het College en de Raad heeft de wens om beleid voor alle vrijwilligers te maken. Daarom benaderen we de ondersteuning van vrijwilligers ook vanuit een breed perspectief. Dit is in lijn met landelijke onderzoek naar effectief vrijwilligerswerkbeleid.

3 Het maatschappelijk vraagstuk

De toekomst van de sociale basis is grotendeels in handen van de betrokkenheid van onze inwoners. Het maatschappelijke vraagstuk luidt als volgt:

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat Zwolle ook in de toekomst een sociale stad is. Een stad waarin inwoners voldoende vitaal, gezond, en gemotiveerd zijn om bij te dragen aan de sociale basis. Waar het aanbod aan vrijwillige inzet mee groeit met de vraag, zowel in aantal als soort aanbod. Waar we naar elkaar omkijken. Waar iedereen, ook onze kwetsbare stadsgenoten, terecht kan bij bijvoorbeeld sport-, culturele of religieuze organisaties en evenementen.

Inzetten op de toekomst van een sterke sociale basis is van groot belang. Zo blijft Zwolle de sociale stad die het

is. Een duurzaam vrijwilligersbestand is een voorwaarde voor een sterke sociale basis, ook in de toekomst.

Bij het ondersteunen van vrijwilligers gaat het voornamelijk om het behouden van de intrinsieke motivatie. Dat betekent dat vrijwilligers zich in kunnen zetten op een manier die ze leuk of nuttig vinden, met de gewenste impact, flexibiliteit en sociaal contact. Zonder dat vrijwilligers het gevoel hebben vooral van waarde zijn voor bedrijven of professionals. Op het niveau van de individuele vrijwilliger zijn hier vooral de verenigingen en organisaties aan zet. Een goede matching en inspelen op de behoefte van de vrijwilligers is cruciaal. Maar de verenigingen en organisaties kunnen dit niet alleen. Er zal op collectief wijze ondersteuning en daar waar nodig aansturing worden geboden.

4 De vrijwilliger staat centraal

Vrijwilligersondersteuning

Het ondersteunen van vrijwilligers is iets heel anders dan vrijwilligerswerkbeleid. Vrijwilligersondersteuning gaat expliciet niet over het werk dat vrijwilligers uitvoeren. Het gaat over de vrijwilligers zelf.

Dit beleid vrijwilligersondersteuning beschrijft de ambities en kaders die nodig zijn om in de context van een groeiende vraag, de vitaliteit, gezondheid, en de motivatie van vrijwilligers te waarborgen, of zelfs te laten stijgen. Het beantwoordt hoe we de motivatie, ondersteuning, erkenning, training en scholing van vrijwilligers binnen Zwolle willen regelen. Inwoners die zich vrijwillig inzetten om de stad, de buurt of de vereniging te helpen zijn het fundament van de sociale basis in Zwolle. Het beleid voor vrijwilligersondersteuning geeft antwoord op vragen zoals hoe we ervoor zorgen dat vrijwilligers met plezier hun inzet blijven plegen.

Vrijwilligerswerkbeleid

Vrijwilligerswerkbeleid daarentegen gaat over het werk dat vrijwilligers doen. Niet over de vrijwilliger zelf. Het zijn de ambities en kaders die nodig zijn om vrijwilligerswerk in de juiste banen te leiden. Het geeft antwoord op vragen zoals: hoe kunnen we ervoor zorgen dat vrijwilligers met hun inzet zoveel mogelijk impact hebben? Ook dit is cruciaal voor het maken van de gewenste bewegingen en het oppakken van de opgaven waar we met elkaar voor staan.

Met een goede ondersteuning van vrijwilligers staat of valt het vrijwilligerswerk. Zonder gemotiveerde vrijwilligers en een duurzaam vrijwilligersbestand is er immers ook geen vrijwilligerswerk. Om deze reden kiezen we ervoor om nu eerst een beleid voor vrijwilligersondersteuning neer te zetten, waarin we alleen inzoomen op de vrijwilliger zelf. Dit is de goede basis die ons in staat stelt om vervolgens te kijken naar het werk dat vrijwilligers uitvoeren.

Relatie met ontwikkelingen op andere beleidsterreinen Het beleid voor vrijwilligersondersteuning is fundamenteel aan en zal integraal aansluiten op een aantal andere beleidsontwikkelingen die de komende jaren gaan plaatsvinden.

- Eind 2023 zal het regioplan van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) worden opgeleverd.
- In het programma wonen en zorg zijn opgaven geformuleerd die een sterke relatie hebben met de ondersteuning van vrijwilligers. Als voorbeeld het programma wonen en zorg voor de Zwolse seniorenhuisvesting.
- Daarnaast wordt er een strategie Community Building ontwikkeld die veel kan gaan betekenen voor de ondersteuning van vrijwilligers.
- De uitvoering van Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zal in de loop van 2023 duidelijk worden. Het GALA is een akkoord tussen gemeenten, GGD, zorgverzekeraars en VWS om zich gezamenlijk in te zetten op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis.

⁶ [Movisie. \(2018, November\)](#). Inventarisatie Gemeentelijke Vrijwilligerswerkbeleid: Uitkomsten, conclusies en routes.

5 Naar een toekomstbestendig vrijwilligersbestand

Doelen en kader

Om in Zwolle tot een duurzaam vrijwilligersbestand te komen is het nodig om in te zetten op de intrinsieke motivatie van (potentiële) vrijwilligers. Om te komen tot de beste inzet is er in een proces van co-creatie met 18 partijen in de stad samengewerkt. De hierna volgende doelen en kaders komen voort uit dit proces:

1. Vrijwilligers krijgen ondersteuning, scholing, waardering, en erkenning.
2. Vrijwilligers zijn gemotiveerd om zich in te blijven zetten en het is makkelijk voor potentiële vrijwilligers om vrijwilligerswerk te vinden.
3. Er is maatschappelijk bewustzijn over de belangrijke rol van vrijwilligers in de sociale basis.

Streven

De gemeente Zwolle meet het effect van dit beleid voornamelijk via het Buurt voor Buurt onderzoek. Dit beleid zal effectief zijn geweest wanneer in 2026 uit onderzoek blijkt dat het aantal inwoners dat zich vrijwillig inzet minimaal is teruggekeerd naar het pre-corona gemiddelde van 68%.

Er is met een aantal leidende principes rekening gehouden tijdens het co-creatie proces. Deze principes zijn voorafgaand aan het proces als basis bepaald.

Leidende Principes:

- We behouden wat goed werkt.
- We stimuleren waar mogelijk groei door in te zetten op kansen.
- We dragen zoveel mogelijk bij aan de beweging van zwaar naar licht zoals beschreven in de hervormingsagenda.
- We bevorderen kansengelijkheid, inclusie, maximale participatie en normalisering.

Een ander leidende principe die als basis is bepaald is dat de uitvoering van het behalen van de doelen plaatsvindt op één centrale, zichtbare en vindbare plek voor alle vrijwilliger.

Hier kunnen zowel vrijwilligers als verenigingen en organisaties die veel met vrijwilligers werken terecht. Dit vrijwilligerspunt is hét centrale punt dat het grootste gedeelte van dit beleid in uitvoering zal brengen. Het punt verzorgt alles rondom ondersteuningsvragen, scholing, vraag- en aanbod van vrijwillige inzet in Zwolle. Zij verzorgen de waardering en erkenning van vrijwilligers in het algemeen. Vanzelfsprekend hebben alle verenigingen en organisaties die met vrijwilligers werken een verantwoordelijkheid naar hun eigen vrijwilligers. Dat is waar op individuele basis aan de kaders wordt gewerkt. Het centrale punt ondersteunt de verenigingen en organisaties en werkt op collectieve basis aan de kaders

Het centrale punt zet bij het uitvoeren van deze taken in op de volgende kaders:

- **We zetten de intrinsieke motivatie centraal**
Zoals eerder beschreven is de intrinsieke motivatie van de vrijwilliger zoveel mogelijk leidend. Organisaties houden rekening met de individuele drijfveren van vrijwilligers en zetten extra in op thema's waar meer vraag naar is vanuit vrijwilligers. Ook geven ze specifieke ondersteuning bij het vervullen van cruciale vrijwillige bestuursfuncties taken. Een verscheidenheid in het aanbod aan vrijwilligerswerk draagt bij aan de motivatie om langdurig vrijwilligerswerk te doen. Belangrijk is om vrijwilligers de gewenste autonomie te geven waardoor ze flexibel kunnen wisselen van het ene naar het andere vrijwilligerswerk. Deze flexibiliteit is ook gewenst in autonomie over wanneer vrijwilligers actief zijn en voor hoe lang. Dit vraagt een goede samenwerking tussen de organisaties in de stad. Ook een zekere mate van diversiteit kan motiverend

werken. Vrijwilligers die zich "thuis" voelen bij een organisatie blijven zich langer inzetten. Het hebben en uitdragen van eigen identiteit kan daarbij helpen.

Belangrijk is ook dat vrijwilligers het gevoel houden dat ze daadwerkelijk vrijwillig zijn om hun taken te doen. Zingeving en waardering zijn belangrijke uitgangspunten. Een vrijwilliger zal eerder stoppen als daar niet aan voldaan wordt.

- **We zetten in op het stimuleren van een stads-breed vrijwilligersnetwerk**

Het moet voor een vrijwilliger makkelijk zijn om te wisselen van vrijwilligerswerk. De bijbehorende autonomie over het werk is motiverend. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen de organisaties in de stad. Het centrale punt coördineert stads-breed en sector overstijgend zodat er flexibiliteit, een actieve houding en een sterke samenwerking bij de organisaties ontstaat. Hierdoor gaan organisaties en verenigingen collectief om met de veranderende drijfveren en motivatie die bij vrijwilligers kunnen ontstaan. Het netwerk van de organisaties is sterk waardoor vrijwilligerspotentie behouden blijft. Vrijwilligersorganisaties sturen actief en overstijgend om de inzet van vrijwilligers te borgen. Daardoor is het makkelijk voor de vrijwilligers om te switchen van werk en organisatie.

Voorbeeld: Tijdens de opvang van de Oekraïners hebben veel Zwollenaren zich aangemeld bij de vrijwilligersorganisaties om te helpen. Niet altijd waren er activiteiten voor handen. Door actief de vrijwilligers te benaderen voor andere werkzaamheden, zelfs niet gerelateerd aan de opvang, zijn deze Zwollenaren actief in de stad gebleven en kon toch aangesloten worden bij hun intrinsieke motivatie.

- **We zetten in op netwerken binnen verschillende sectoren**

Verenigingen en organisaties kunnen veel van elkaar leren op het gebied van vrijwilligers. Door binnen sectoren in te zetten op kennisdeling en ervaring benutten we sectorspecifieke kansen sneller. Door samenwerking tussen verenigingen en organisaties binnen dezelfde te sector te stimuleren leren ze van elkaar over wat bijvoorbeeld de beste manier van werven van vrijwilligers binnen die sector is. Ook voorkomt het overlap. Organisaties en verenigingen delen best practices en hoeven niet steeds opnieuw het wiel uit te vinden.

- **We nemen drempels tot besturen weg**

Een bestuurslid heeft over het algemeen veel verantwoordelijkheid. Dat vraagt een zekere professionaliteit en bijhorende competenties en kennis op het gebied van wet- en regelgeving. Vanwege de benodigde kennis, de verantwoordelijkheid en de vaak lange duur van deze functies ziet men dat ze vaak moeilijk te vullen zijn. Daarom is een goede ondersteuning van en mogelijkheden tot competentievergroting van groot belang voor de voortzetting van het bestaan van verenigingen. Evenals alternatieve vormen van invulling van deze functies.

- **We zetten in op werven op thema**

Sommige vrijwilligers maakt het niet uit waar ze vrijwilligerswerk doen. Zij willen met een specifiek thema of maatschappelijk vraagstuk bezig zijn. We trekken als stad gezamenlijk op om meer te werven op maatschappelijke vraagstukken als armoede, de energiecrisis of vluchtelingen opvang.

6 Financiën

- **We ondersteunen en stimuleren inclusie bij organisaties en verenigingen zodat kwetsbare vrijwilligers en kwetsbare leden zoveel mogelijk aan reguliere activiteiten kunnen meedoen**

Verenigingen in de stad zien een groeiende vraag van inwoners die vrijwilligerswerk willen doen maar daar extra begeleiding bij nodig hebben. De wens is om ook kwetsbare leden van organisaties en verenigingen zoveel mogelijk mee te laten doen bij reguliere activiteiten. Niet elke organisatie heeft echter de kennis om de juiste begeleiding of ondersteuning te geven. Er is behoefte aan ondersteuning en kennis over begeleiding aan deze vrijwilligers. Een aanbod om de kennis te vergroten is wenselijk. Het gaat hier om het ondersteunen van organisaties en verenigingen in begeleiding bij de vrijwillige inzet en om het vergroten van kennis rondom de problematiek die kan spelen.

- **We helpen bij vrijwilligers bij regeldruk**

Een van de meeste genoemde drempels voor vrijwilligerswerk is de juridicalisering. Vraagstukken rondom vergunningen en andere juridische verplichtingen vanuit het Rijk en de gemeente vragen investering in zowel tijd als geld. Organisaties en verenigingen halen nu specialistische expertise van buiten. We stimuleren meer kennisdeling onderling en zetten in op een centrale plek waar al deze informatie samenkomt. Zo verminderen we de benodigde tijdinvestering.

- **We ondersteunen organisaties, verenigingen en vrijwilligers bij het tegengaan van agressie en grensoverschrijdend gedrag**

Niemand wil grensoverschrijdend gedrag meemaken. Helaas komt het nog steeds voor. Het is altijd kwalijk wanneer het gebeurt. Het is al helemaal niet te begrijpen wanneer het gebeurt bij vrijwilligers zonder

wie een evenement niet plaats zou kunnen vinden. Het is logisch wanneer het een vrijwilliger afschrikt. Zorg en aandacht op deze onderwerpen is belangrijk. Er is aandacht voor de cultuur en veiligheid binnen organisaties die werken voor of met vrijwilligers.

- **We waarderen vrijwilligers in algemene zin en op collectieve basis**

Een gewaardeerde vrijwilliger zal langer actief blijven. De organisaties dragen zelf zorg voor de waardering van hun vrijwilligers. In de praktijk betekent dat de ene organisatie wel iets aan waardering doet en de andere niet. Vanuit de gedachte dat alle vrijwilligers belangrijk zijn zouden we graag zien dat er een eenduidige manier van waarderen ontstaat. Daarvoor creëren we een beeld van de huidige vormen van waardering.

- **We behartigen gemeente breed de belangen van vrijwilligers**

Vrijwilligers spelen een cruciale rol in de sociale basis. Het is voor de sociale basis dan ook van belang dat (potentiële) vrijwilligers gemotiveerd blijven. Bij veel gemeentelijk beleid vindt (een deel van) de uitvoering plaats door vrijwilligers. In de uitvoering houden we rekening met de belangen van die vrijwilligers. Dat creëert een win-win situatie. Bij het verlenen van subsidies houden we zoveel mogelijk rekening met de belangen van mogelijke vrijwilligers in de uitvoer.

Gemeente Zwolle verstrekt subsidie voor het algemene vrijwilligerswerk aan ZwolleDoet! De subsidie is voor het steunpunt vrijwilligers, SamenZwolle frontoffice en steunpunt informele zorg. De totale subsidie bedraagt €854.134,-. Naarmate de vrijwillige inzet in Zwolle stijgt, zal het budget hiervoor mee moeten stijgen. Omdat de ondersteuning van vrijwilligers instrumentaal is in de

bewegingen die de gemeente Zwolle zal gaan maken de komende jaren, zal het elders een kostenbesparing opleveren. Wanneer meer inwoners in reguliere activiteiten mee kunnen doen besparen we op maatwerk en andere preventiemaatregelen. Een stijgende begroting voor het ondersteunen van vrijwilligers is dan ten koste van de besparingen die het beleid elders veroorzaakt.

7 Datamonitoring

Het Buurt-Voor-Buurt onderzoek geeft tweejaarlijks een inkijk in hoeveel inwoners zich vrijwillig hebben ingezet. Wanneer dit percentage in 2026 minstens naar het pre-corona gemiddelde van 68% is teruggekeerd zien wij dit

beleid als succesvol. Dit cijfer zegt niet per se iets over de aansluiting van vraag en aanbod. Wij zien dit echter wel als een voorwaarde en verwachten dan ook dat het percentage alleen stijgt als de aansluiting ook verbetert.

8 Totstandkoming

De totstandkoming van het beleid is in een intensief co creatie proces met 18 verschillende partijen in de stad samengesteld. Tijdens dit proces is gewerkt met een groep van vier kernpartners, en een buitenring van organisaties die fungeerde als klankbord groep. Er zijn in totaal zes sessies geweest om inhoudelijk te praten over de stand van zaken omtrent vrijwillige inzet in Zwolle,

de knelpunten, de ambities, en mogelijke oplossingen. Tijdens dit proces toetste de gemeente constant in hoeverre de partijen zich herkenden in het beleidsstuk. Ook heeft de Participatieraad een advies uitgebracht en hebben we naar aanleiding van hun advies aanpassingen gemaakt.

Colofon

Beleid vrijwilligersondersteuning

Uitgave: Gemeente Zwolle

Vormgeving: Communicatie, Gemeente Zwolle

Tekst: Gemeente Zwolle

augustus 2023

www.zwolle.nl